

Mielőtt az itt következő prédikációval megismerkednének, szeretnénk emlékeztetni az olvasókat, hogy honlapunkon, az ez évi sorozatunk elindításakor ezt írtuk: „... az új egyházi esztendő igehirdetési sorozatát Túróczy Zoltán több mint 50 éves igehirdetői szolgálatának szenteljük. Egy olyan sorozatot állítunk össze, amelyben csak egy szempontot érvényesítettünk: kapjunk képet Túróczy Zoltán 1915-től 1968-ig tartó igehirdetői szolgálatának egészéről.” E szempont szerint közöljük Túróczy Zoltánnak ezt a – nehéz és érzékeny kérdéseket is felvető – igehirdetését. Ez a prédikáció így kordokumentum. Ott és akkor Túróczy Zoltán így prédikált...

Ismerd meg meglátogatásod idejét!

Időpont: Szentháromság ünnepe utáni 10. vasárnap, 1915. augusztus 8.

[Helyszín: Klagenfurt – Hadikórházi igehirdetés]

Alapige: Lk 19:41-44.

És mikor közeledett, látván a várost, síra azon. Mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, a mik néked a te békességedre valók! de most elrejtettek a te szemeid elől. Mert jönnek reád napok, mikor a te ellenségeid te körülted palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged. És a földre tipornak téged, és a te fiaidat te benned; és nem hagynak te benned követ kövön; mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásodnak idejét.

Keresztyén Testvéreim!

Most mikor jóformán az egész világ tele van szenvedéllyel, mely öl, rombol, nyomában haldoklók hörgése, sebesültek jajgatása – oh, hányszor káromkodása –; most mikor oly sok sóhaj száll az ég felé, oly sok bánatos, otthon maradó könnye hull a földre le, – most oly szívesen jövünk az Isten házába Jézushoz, hogy a világ lármáját és keservét felejtve békét, boldogságot lássunk és élvezzünk. De nem csalódunk-e várakozásunkban?

Íme, a felolvasott szent igékben az Úr Jézus Krisztus boldogságtól sugárzó, szerető arca is könnyekben úszik, a közvetlen utána következő versekben pedig az Ő különben betegeket gyógyító, áldó keze is korbácsot ragad, s szent haraggal űzi ki az imádságnak házából azokat, akik adnak és vesznek vala abban.

Nem különös-e ez? Hogy törölheti le a mi könnyeinket az, aki maga is sír; hogyan csillapíthatja le a mi szenvedélyeinket az, aki maga is szenvedélyes? Hogyan vigasztalhat meg bajainkban az, aki maga is sír, s méghozzá olyankor, mikor mi a mi emberi fogalmaink szerint nem sírnánk?

Mert Jézus akkor sír, amikor közönséges emberi gondolkodás szerint örülnie kellene. A megváltás nagy ünnepére, a zsidó húsvétra megy fel Jeruzsálembe. Arra az ünnepre, melyre

minden zsidó férfi kötelességének tartotta, hacsak tehetné, fölmenni a jeruzsálemi szentélybe, melyre örömmel siettek szeretett fővárosukba az ország minden részéből a jámbor zarándokok, hogy bűnüktől megtisztulva térjenek majd vissza. Még hozzá épp evangéliumi szakaszunk előtt van leírva, mint üdvözli Őt a nép az útjában elébe terített felsőruhákkal, s mint dicséri Istent fennszóval mindazokért a csodákért, melyeket látott.

Mondhatja-e hát joggal egy olyan ember, aki ily körülmények között sír: Jöjjetek énhozzám mindnyájan ti, kik megfáradtatok és megterheltettek, és én megnyugosztalak titeket?

Bármily különös is –, mondhatja, mert az Ő szenvedélye szent harag, melyet nem saját rossz sorsa idéz elő, hanem Istennek embertársai által való megsértése; könnye sem a maga balsorsa felett folyik, pedig ott áll már előtte a kereszt kínos halála, hanem honfitársai, Jeruzsálem lakói felett sírja azokat, akikért annyit fáradozott, s akik mégsem fogadták el a feljükk nyújtott kegyelmet, mivelhogy nem ismerték meg az ő meglátogatásuknak idejét.

Keresztyén Testvéreim! Minden embernek van meglátogatási ideje. Nem ilyen-e számunkra ez a háború? Megismertük-e mi? Nem sír-e fölöttünk is Jézus? Óh, az Ő Jeruzsálem fölött ontott könnyei ejtsenek gondolkodóba bennünket a mi meglátogatási időnkre vonatkozólag és nézzük:

- 1.) mennyiben meglátogatási idő ránk nézve ez a háború?
- 2.) miben áll ennek megismerése?
- 3.) meg nem ismerésének büntetése?

1./ Mit gondol ugyan Jézus a zsidó nép meglátogatási ideje alatt?

Azt az időt, amely alatt hirdettetett nekik, ami az ő békességükre való, ami Istenhez való igazi viszonyukra vonatkozik. Isten meglátogatta tehát a zsidó népet már az Ő igéjében, prófétáiban, de legteljesebben akkor, midőn az Ő egyszülött fiát küldé el, hogy minden valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. S Jézus ott járt már közöttük 33 éve, éjt napot összetéve vándorolt, jót tett, vagy amint Keresztelő Jánosnak üzentette: „Menjetek el és jelentsétek Jánosnak, a miket hallotok és láttok: A vakok látnak, és a sánták járnak; a poklosok megtisztulnak és a siketek hallanak; a halottak föltámadnak, és a szegényeknek evangéliom hirdetik” (Mt 11:4-5). S mi az eredmény? Tódulnak hozzá ezrével az emberek úgy, hogy a tó partjáról csónakba kell szállania, hogy a nagy tömeg be ne szorítsa Őt a tóba; örömmel fogadják gyógyítását, kiviszik Hozzá a betegeket, hogy legalább köntöse szélét érintsék..., de a 10 bélpoklos közül csak egy tér vissza hálát adni. Jeruzsálembe bevonulásakor is Hozsannával fogadják ugyan, s a megtisztított templomban rajta függ vala a nép reá hallgatván,

a főpapok és írástudók igyekezete ellenére is, de Jézus már kiérzi a „Hozsanna”-ból a „Feszítsd meg!”-et, s tudja, hogy a most néki örvendező nép nemsokára készséges segédkezet nyújt az Ő kivégzéséhez. Hogy ne sírna hát!? Hát te nem sírnál Testvérem, ha egész életed legszentebb törekvésével csak ennyit tudnál elérni? – Így nem ismerte meg a zsidó nép az ő meglátogatásának idejét.

Keresztyén Testvéreim! Mihozzánk is eljött, minket is meglátogatott az Úr. Hisz odahaza minden vásár- és ünnepnap hallhattátok az Ő igéjének hirdetését. Akkor a békés időben talán nem is becsülte egyik másik nagyra azt az istentiszteletet, talán eszébe se jutott. De bezzeg eszetekbe jutott ugye, mikor vásárnap sáros mundér volt az ünneplő ruhátok, esőverdesés a mosakodástok, srapnelbúgás a reggeli harangszótok, a melódiát pedig a golyók füttyülték hozzá –, hogy hej! most odahaza ünneplőbe öltözik a falu, megszólal az a szép csengésű harang, kézen fogja a feleség a gyermekeket, s mennek az Isten házába megnyugvásért az igéből, imádkozni miérettünk. Most, mikor már egyesek hónapok óta nem voltatok templomban magyarul hallani az Urat, most ugye vágyódtok utána? S az Úr megérzi ezt a vágyakozást, meglátogat Titeket az Ő szolgálái által, s alkalmat ad néktek, hogy immár egy hónapja minden vasárnap hallgathatjátok az Ő igéjét, s ha Isten úgy akarja, még tovább is. Elküldi tihozzátok az Ő szolgálait a kórházakba, sőt lelkes püspöke még a front közelébe is elmegy hozzátok, hogy egy szikla oltalma alatt, ágyúdörgés között vegyetek örökké emlékezetes úrvacsorát.

De az Úr nem csak beszéd által látogat meg benneteket, jelenti ki magát nektek, hanem -mint a zsidó népnek is – cselekedetek, események, éltetek apró-cseprő történései által is. A biztos békében sokan lehettek közöttünk, akik büszkén vallották, hogy nekik nincs szükségük Istenre. Olyan nagynak tartották személyüket, hogy sorsuk egyedüli intézőjének magukat tekintették. Legfeljebb egy kis szerencse még hozzá, semmi más, hisz ki-ki maga szerencséjének a kovácsa. Ott a csaták zajában ugye úgy eltörpül az ember, oly kicsinynek érzi magát az egyes ott, ahol ezreket is olykor semmibe sem vesznek? Ott ugye úgy érzi az ember, hogy nem ő maga sorsának igazgatója? Ott, hol a gránát napokon át rontott be ugyanazon lövészárokbba, ahol a srapnel búgása 100 és 100 halált okozható apró golyó jövetelét jelenti, ott ahol a fegyver úgy ropog, mint a folyó medrében a kavics, ha szaladunk rajta, ott ugye úgy érzi az ember, hogy nem valami vak szerencse igazgatja a golyók futását, hanem valami láthatatlan személyes lény?! Hisz ha az ellenség golyózápóra, a gépfegyver eszeveszett kattogása közt szinte önkívületi állapotban rohamra indulsz, ott ugye tebelőled is felfakadt a fohász: Isten segíts! Csak Tebenned bízunk eleitől fogva... Szerencse-e hát, ha épen jutsz ki az öldöklő tűzből? Nem, – Isten műve. Szerencse-e, ha életben maradsz, mert épp az előbb váltott fel egy

bajtársad, aki a következő pillanatban már halott, s így ha még egy percig ott maradtál volna, most te lennél halott? Nem, – Isten kegyelme. De ha mégis megsebesülsz, legyen az könnyű, vagy nehéz, szerencsétlen véletlen-e hát az csupán? Nem, – Isten műve. S ha kórházba kerülsz magyar földre, vagy legalábbis magyar környezetbe, szerencsés véletlen-e az? Nem, – Isten szeretetének a jele. De ha mégis idegen földre, vadidegen népek közé kerülnél, hogy senkivel sem tudnál beszélni, nem Isten munkája-e az, hogy minél többet beszélj más híján Ővele? Vagy nem tudsz fájdalmaid miatt éjszaka aludni, nem az Isten akarata-e az, hogy az éjszaka csöndjében magadról és bűneidről gondolkodjál? Keresztyén Testvérem! Itt vége a büszkeségnek, itt az Úr intéz mindent. Ő az, aki a kicsit és nagyot is intézi, aki a legkisebbet, s a legnagyobbat is szolgálatába állítja, hogy mindenben a te lelkedet látogassa meg. Ő a hű lelkipásztor. Ha győzelem ér, ha vereség sújt, Ő adja, nincs senkinek mivel dicsekednie. „Avagy dicsekszik-e a fejsze azzal szemben, a ki vele vág? vagy a fűrész felemeli-e magát az ellen, a ki vonzza azt? Mintha a bot forgatná azt, a ki őt felemelé...” (Ézs 10:15)

Ti láttátok az Úr cselekedeteit, halljátok igéjét. Bizony-bizony, a meglátogatás ideje ez reátok nézve. Bizony-bizony, az Úr akar minket magához emelni, ezért cselekedeteivel, a bizonytalansággal, bajjal, csapással és áldással megpuhítja, fogékonyá teszi szíveinket igéje befogadására, hogy így önerőnkben nem bízva Őhöz meneküljünk, s azután gondoskodik igéje hirdetéséről.

2./ Miben áll most már másodszor ezen meglátogatási idő megismerése?

Mit kívánt volna Jézus a zsidóktól? Hogy ismerjék fel az Ő messiási, megváltói voltát, hogy a Fiúban lássák az Atya szeretetét s a maguk bűnösségét, hogy erős hittel ragadják meg a Fiúban nyújtott kegyelmet, az alkalmat megbékülni s helyes viszonyba jutni Istennel.

Nekünk is ezt kellene tennünk – megragadni a tapasztalatot. Ha tapasztaltad, hogy kérő imád meghallgatta az Úr, ha benne való reményed nem szégyenített meg, ne mondd később, mikor már nem fenyeget a baj, hogy mégis csak szerencsés véletlen volt az – hanem imádkozz továbbra is az Úrhoz, s ha látod, hogy az Úr mennyire szeret téged, mennyi bajból és veszélyből ment ki, óh, szeresd te is Őt, hisz Ő előbb szeretett téged. S ha valamikor lelkiismereted megszólal: ezt ne tedd, ezt nem szereti Isten, ez hálátlanság lenne, óh, hallgass lelkiismereted szavára, ne tedd azt, sőt inkább mélyedj bele Isten törvényeinek olvasásába. Ha pedig így bűnös voltodnak tudatára jutsz, csak fordulj Jézushoz, Ő, mint Istennek szent Fia szerez néked is bűnbocsánatot.

Ha így összeszedjük és megrögzítjük háborús tapasztalatainkat, élő vallásos emberek leszünk, akik kiemelkednek abból a kufár világból, mely csak addig vallásos, csak addig

imádkozik, míg az élete forog kockán, aztán... nem! Olyanok leszünk, akik szeretik az Istent, s ezért akarnak neki tetsző életet élni, akik lelki áldásokért sokkal inkább könyörögnek, mint a testiekért.

Testvérem! Megismerhetjük-e mi így a mi meglátogatásunknak napját? Lettek-e a közönyösek vallásosak, a vallásosak még vallásosabbak? Úgy érzem, Testvérem, hogy ismét kísért az egyéni büszkeség és vak szerencse felfogása. Még jó, ha amolyan vasárnapi keresztyénség lett belőlünk, mely csak az ő testi jólétéért vallásos, s ha az ki van elégítve, rendben van minden. Bizony-bizony, a különös meglátogatás e napjaiban nagy idők kis emberei lettünk. Nem gondoljátok-e Testvéreim, hogy Jézus, aki az Atya trónusáról mindenüvé ellát, sír fölöttünk? Óh, indítsanak-e könnyek minket meglátogatási időnk teljes kihasználásához! „Mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, a mik néked a te békességedre valók!”, mert különben „... jönek reád napok, mikor a te ellenségeid te körülted palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged. És a földre tipornak téged, és a te fiaidat te benned; és nem hagynak te benned követ kövön; mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásodnak idejét.”

3./ A meglátogatási idő fel nem ismerése és ki nem használása tehát büntetéssel jár, hisz Isten irgalmának és szeretetének is van határa.

Midőn látja, hogy valakire hiába pazarolja szeretetét, hasztalan látogatja meg, mert nem akarja Őt meglátni sehol, annak vakká teszi a lelki szemeit, hogy látván mégse lásson, sőt ha végül már akarná is az Urat keresni, nem tudja meglátni, mert elrejtetett az ő szemei elől. Testvérem! A kegyelmi meglátogatások láncolatának utolsó láncszeme: már késő. Az Istenhez való odafordulást nem lehet folyton halogatni; ej, ráérünk arra még, mert íme, egyszer csak, amikor már szeretnénk menni, – hogy profán képpel éljek –, nem indul több vonat a mennyországba. – Különösen komolyan meggondolandó dolog ez ma, mikor különösen bizonytalan az életünk és sose tudjuk, mely pillanatban kerülhetünk a világ bíró elé. Keresztyén Testvérem! Óh, ragadd meg Krisztus feléd nyújtott kezét, hisz ki tudja, mikor vonja vissza, s rejti el előled, s te lebuksz a külső sötétségbe, ahol léssen sírás és fogaknak csikorgatása.

De van egy másik büntetése is. A 43. vers: „Mert jönek reád napok, mikor a te ellenségeid te körülted palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged.”, mit gondoltok, nem teljesedett-e ez be a zsidókon? Hol van ma a zsidó nemzet, van-e egy zsidó ország, hol van Jeruzsálemnek, az Isten városának régi fénye, dicsősége? Sehol. Jött az ellenség, porba hullott Jeruzsálem, szétszóródtak a zsidók a szélrózsa minden irányába, hogy mint megvetett, lenézett emberek éljenek tovább.

Keresztyén magyar Testvéreim! Hát akarjátok-e, hogy eljöjjenek mi reánk is ama nem szeretem napok, mikor a mi ellenségeink odafönn a Kárpátok ormain még egyszer megszólaltatják ágyúikat, mikor a bérces Erdélyben még egyszer megjelennek a kozák hordák, mikor odalenn a Száva partján vad szerbek fenyegetik a Bánátot, mikor a mi ellenségeink palánkot építenek a mi szép magyar földünk köré, amelyen annyiszor apáink vére folyt, amelyet annyi időn át szántottatok, vetettetek, műveltetek, amely oly hűn termett mindnyájunknak – mikor a mi ellenségeink körülvesznek minket és minden felől megszorítanak minket?! Azt gondoljátok talán, hogy ez lehetetlen?! Emlékeztek a múlt ős dicső győzelmeire, arra a bámulatos előnyomulásra? Ki gondolta akkor, hogy egykor majd Magyarország északi részén fognak pusztítani az oroszok? Emlékeztek Belgrád elestére, s Szerbia szívébe való gyönyörű előhaladásunkra? Ki gondolta volna akkor, hogy egyszer csak a Száva partján kell ismét farkasszemet néznünk a szerbekkel?

Bizony még földre is tiporhatnak minket és a mi fiainkat, s nem hagynak követ kövön. Mert a háború sorsát nem emberek, az Isten intézi, eredménye erős mértékben vallási tényezőkön fordul meg. Hisz hallottátok, hogy minek tulajdonította a nagy Hindenburg előbb említett vereségeinket: annak, hogy meglankadt idehaza az imádság.

Fontoljuk meg hát, hogy különös meglátogatási idő ránk nézve ez a háború, ragadjuk meg azért vallásos tapasztalatainkat, s építsük azokat tovább, míg igaz keresztyén ember nem lesz belőlünk, s akkor nem ér ez a büntetés bennünket, hanem miénk lesz a diadal, diadal után a boldog béke, melyet e világ nem adhat, s akkor mégis megnyugtat minket az az Úr, aki maga is sír. De az Ő könnyei is csendesebben fognak majd akkor folyni.

Igaz ugyan, hogy az Úr megostorozza olykor azokat, akiket szeret, de mi mégis reméljük a győzelmet, s ez a mi reményünk nem fog megszégyenülni. Úgy legyen! Ámen.